

אלטער פַּתְּבָּהָדָן אָפַּיְידִישׁ

אין די גראיסע ביבליאטאָקן אַין אַיגראָפַע אוֹן אַמְּפָרִיקָע זענִין דֶּאָ אַ
היפש ביסל ~~בַּתְּבָּהָדָן~~ אָפַּיְידִישׁ. ~~שְׂטִיעָן~~ זַיִי דָּארְטָן ~~בְּמַעַם~~ אַרְמְגִינִּיכְטָרָהִיט.
ガָאָר וּוּוַיְיִבְּרִיךְ זַעֲנִין אַרְוֹסִים גִּיגְעָבָן גִּיוֹוָאָרָן, אַוְן אַזּוֹי אַרְוֹסִים קַוְמִין זַיִי נִישָׁת
צָו נִיזְצָוֵדִים יִיְדִּישָׁן וּוּוַיְסְנַשְּׁאָפְטָן: לִיבְגּוּוּיִסְטִיק אַוְן שְׂיָלָלָאָגִיעַ פָּוֹן יִיְדִּישׁ;
בְּלָלִיְידִישׁ לִיבְגּוּוּיִסְטִיק; לִיבְגּוּוּיִסְטִיק בְּפֶלְלָה; ; לִיבְגּוּוּיִסְטִיק אָפַּיְידִישׁ;
הִיסְטָאָרִיעַ פָּוֹן אַשְׁפְּגָזִישָׁע יִשְׁכְּבִים; אַשְׁפְּגָזִישָׁע בִּיאָגְרָאָפִיעַ; פָּלָעָאָגְרָאָפִיעַ
פּוֹנִים אַשְׁפְּגָזִישָׁן ~~פְּתַבְּ~~.

נַאֲרָמָטָלָעָרָהִיט קוּמָט ~~עַ~~ פְּתַבְּ-יִידָּבָד בְּלוֹיזָ דָעַמְלָט צָו ~~בְּיִזְ~~, וּוֹעֵן מַע וּוּיִיסְטָן,
וּוֹעֵן אַוְן וּוֹאָגָע עַס אַיְז גִּישְׁרִיבָן גִּיוֹוָאָרָן. אַמְּפָאָל אַיְז אַעֲנָרָבָן נִיְּסִיק צָו וּוּיִסְטָן
וּוֹאָסָמְעָר וּוֹעֲגָן דִּים סְוֹרָה. אַיְן טִילָּל ~~בַּתְּבָּהָדָן~~ בְּרַעֲנָגָט/~~דִּי~~ אַלְעָלָיְדִּיעָות, אַדְעָר
כָּאַטְשָׁא ~~אַ~~ טִילָּל, בִּים סְוֹף פּוֹנִים פְּיִי, אַיְבִּים קַאָלָאָפָּאָן. אַבְעָר דָּאָס אַיְז ~~אַ~~
זַעֲלָתִיבָּע זָאָךְ. אַיְבִּים רַוְּבָּה ~~בַּתְּבָּהָדָן~~ אַיְז עַס ~~כְּשָׂטָה~~. אַדְעָר עַרְהָאָס נִישָׁת
גִּיסְטָאָלָט קִיְּין קַאָלָאָפָּאָן, אַדְעָר דָעַר סְוֹף פּוֹנִים פְּיִי, אַיְז הִיבְגָּט שְׂוִין נִישָׁת
פְּאָרָאָן, אַפְּ גִּירִיסְטָן, ~~פְּאָרָאָלָן~~ גִּיוֹוָאָרָן. דָּאָרָף דָעַר ~~אַרְוִיָּס-~~גַּעֲבָעָר אַדְעָר
קַאָטָאָלָגְיִרְעָר אַוְיָס גִּיְּפָיְבָּין דִּי דְּאַטְשָׁא. אַפְּ דָעַם זַעֲנִין דֶּאָז ~~פְּאָרָסִידִינָעָ~~ מַעְטָאָדָן.
דָעַר ~~מַאֲטָרִיאָל~~ פּוֹנִים פְּיִי קָעָן אָן וּוּבְּגִזְן דִּי צִיְּטָ - צִי סְאָאִיז פָּאָרָמִיט אַדְעָר
פְּאָפְּיָר; דָּאָס מִין ~~פְּאָפְּיָר~~; דִּי וּוּאָסְעָר-סִמְגָנִים פָּוֹן ~~פְּאָפְּיָר~~; דִּי זָאָךְ וּוֹאָס דָּאָס
פְּיִי אַיְז דָעַרְמִיט גִּישְׁרִיבָן גִּיוֹוָאָרָן - צִי ~~אַ~~ קָוְלָמוֹס, צִי ~~אַ~~ שְׂטָאָלְפָעָן;
דָעַר ~~עַרְכָּן~~ פּוֹנִים טַעַקְסָט; גִּשְׁעָעָבִישָׁן, זָאָכָן, בָּעָמִין ~~פָּוֹן~~ מַעְבָּטָן, וּוֹאָס
וּוֹעֵרָן דָעַר ~~מַאֲגָנָט~~.

אַבְעָר דָעַר ~~חַשּׁוּבָּסְטָאָר~~ מַעְטָאָד אַיְז דָעַר ~~פָּלָעָאָגְרָאָפִיעַ~~ שְׁעָר. ~~פְּדִיאָיִים~~ צָו ~~בִּיצְנָן~~,
דָּאָרָף דָעַר ~~אַרְוִיָּס-~~גַּעֲבָעָר אַדְעָר ~~קַאָטָאָלָגְיִרְעָר~~ ~~פָּוֹן~~ ~~אַ~~ ~~פְּיִי~~, וּוֹאָס אַיְז גִּישְׁרִיבָן
~~מִיטְלָשָׁוֹן~~ - ~~קָוְדָשָׁן~~ ~~אַלְפְּ-בָּיִת~~, ~~גִּיסְטָה~~ ~~בְּלוֹיז~~ גָוָט ~~קַעְבִּין~~ ~~דָּאָס~~ ~~לְשָׁוֹן~~ ~~פּוֹנִים~~ ~~פְּיִי~~,
בָּאָר אַוְיָר ~~דָּאָס~~ ~~פְּתַבְּ~~. ~~דָּאָס~~ ~~אַיְז~~ ~~נִשְׂטָאָבְּ-בָּעָרִיק~~ ~~צָו~~ ~~דָעַרְמָאָנִין~~, ~~וּוְיִילְסָ-אַיְז~~
נִישָׁת ~~קִיְּין~~ ~~פְּשָׁוֹטָע~~ ~~זָאָךְ~~. ~~מִיר~~ ~~זַעֲנִין~~ ~~דָאָךְ~~ ~~בְּלוֹיז~~ ~~גִּיוֹוָאָוִינָט~~ ~~מִיט~~ ~~אוּבְּדָזָעָר~~
הִיבְגְּטִיקָן ~~אַלְפְּ-בָּיִת~~, ~~דִּים~~ ~~אַשְׁפְּגָזִישָׁן~~. ~~אַבְעָר~~ ~~וּוֹעָר~~ ~~סִ-הָאָט~~ ~~עַס~~ ~~נִישָׁת~~ ~~גִּיזָּעָן~~ ~~מִיט~~
דִּי ~~אַיְיִגְיִבְּעָ~~ ~~אָוִיגְגָּן~~, ~~דָאָר~~ ~~קָעָן~~ ~~זִיְּךְ~~ ~~נִישָׁת~~ ~~מָאָלָן~~, ~~וּוְיִפְּלֵל~~ ~~מִינְגִּים~~ ~~בְּתַבְּ~~ ~~מִיר~~
~~פְּאָרָמָאָגָן~~ - ~~פְּאָרָסִידָן~~ ~~לוֹיטָ~~ ~~זִיְּיָעָר~~ ~~טִיפָּ~~, ~~אוֹן~~ ~~יָעָדָעָר~~ ~~טִיפָּ~~ ~~מִיט~~ ~~פְּאָרָסִידִינָעָ~~
~~מִינְגִּים~~ ~~סִ-גְבָּוּן~~, ~~אוֹן~~ ~~פְּאָרָסִידָן~~ ~~בְּמִילָּא~~ ~~לוֹיטָ~~ ~~דָעַר~~ ~~צִיְּטָ~~. ~~דָעַר~~ ~~חִילּוֹק~~ ~~אַיְז~~
נִישָׁת ~~בְּלוֹיז~~ ~~פָּוֹן~~ ~~אַשְׁפְּגָזִישָׁן~~ ~~בִּיז~~ ~~סְפָּרְדִּישָׁן~~, ~~וּוֹיָיָ~~ ~~מַע~~ ~~וּוֹאָלָט~~ ~~גִּיקְעָנָט~~ ~~מִיְּבָּיִן~~ ~~לְפִי~~
דִּים ~~הִינְטִיקָן~~, ~~עַסְאָרְצִישָׁן~~, ~~בְּרוֹסָח~~, ~~וּוֹאָס~~ ~~מַע~~ ~~רַעֲכָנָט~~ ~~אַרְיִין~~ ~~אַלְעָלָיְדִּעָט~~ ~~אַשְׁפְּגָזִים~~
צְוֹוִישָׁן ~~דִּי~~ ~~סְפָּרְדִּים~~ - ~~בְּגָדָאָדִים~~, ~~בוּכָּאָרִים~~, ~~תִּמְבָּגִים~~ ~~אָאָרְבָּוּ~~ - ~~אוֹן~~ ~~וּוֹעֵן~~ ~~עַס~~
אַיְז ~~דָעַרְגָּאָנְגִּיָּן~~ ~~אַזּוֹי~~ ~~וּוּיִיסְטָן~~, ~~אַזּ אַפְּיָלוּ~~ ~~יִיְּנָן~~, ~~וּוֹאָס~~ ~~זִיְּיָעָרָעָ~~ ~~אַבְּרוֹת~~
~~אַבְּוּתִיָּהָם~~ ~~זַעֲנִין~~ ~~קִיְּיָן~~ ~~מָאָל~~ ~~נִישָׁת~~ ~~אַרְוֹסִים~~ ~~פָּוֹן~~ ~~אַזְיָעָן~~, ~~מִיְּנִין~~ ~~אוֹיָרָן~~, ~~אַזּ זַיִי~~

זענין סְפִּרְדִּים. גִּיווֹיסָע מִנְגִּים פַּתְּבֵּן זָעֲנִין אֶזְזִי וּוּבִּיטָּ פָּרָן אוֹנְדְּזָעָר טִיפָּ, אֶז לְכָאָרָה וּוְאָלָט מִין גִּימִינָּט, אֶז סְאִיז עֲפִים גָּאָר אָן אַבְּדָעָר אַלְקָד בִּית. (בַּיִּ אלְסְ-יִידִיש, פְּאָרְשָׁטִיט זִיךְ, אִיז דָּאָס פְּאָרְשִׁידְנָקִיט נִישָׁת גְּדוּסָ). אַיִּנִים עַיִּנִין דָּאָטִירָן האָט יִידִיש אַפְּעָלה אַנְטָקִיגָּן לְשׂוֹן-קָדוֹשׁ: לְשׂוֹנִיקָּדוֹשׁ פַּתְּבֵּן זָעֲנִין גִּישְׁרָבָן אַדְעָר מִיטָּן פַּתְּבֵּן מְרוּבָּע אַדְעָר מִיטָּפְּשִׁיט. כַּתְּבֵּן מְרוּבָּע בִּינִיס זִיךְ זִיְיעָר פְּאַמְּעָלָעָךְ אָוָן דָּעָרְבָּר אִיז שְׁוֹאָר צָו דָעְרָנְעָטָעָר זִיךְ צָו אַפְּעָר וּוּבִּינְקָעָר פִּינְקָטְלָעָכָר דָּאָטָע. מִיטָּפְּשִׁיט אִיז גְּרִינְגָּעָר, אַבְּעָר נִישָׁט גִּיבּוֹג. (דִּים נָאָמִין פְּשִׁיטָה אָבָּא אִיךְ בָּאָנִיְּטָ פָּרָן עַלְצָעָר צִיְּטָן נָאָר גִּיבּוֹטָן דִּי טִיעָשׁ: אַמְּאָלָה אָטָעָבָּסָעָם בָּאָטְיִישָׁקָוָרָסָיוָוָו אָוָן פְּשִׁיטָה. [זַעַמְּיָוָן The Hebrew Scripts, Part 1, cols. 189, 311 אַמְּתָעוֹן עָרָך גָּאנְץ גִּיךְ אָוָן אֶזְזִי אָרוּס אִיז גְּרִינְגָּעָר צָו צָו קָוָמִין בָּעַבְּטָעָר צָו דָעָר אַמְּתָעוֹן דָּאָקָעָן אִיךְ בְּרָעְנָגִין אַפְּעָשָׂה שְׁחִי'. מִיטָּ אַפְּעָרְצִיק יָאָר צְוָרִיק הָאָב אִיךְ מִיד גִּילָאָזֶט שִׁיקָן פְּאָטָאָסָטָן פָּרָן דִּי פְּזִיר זִיְסְטָלָעָךְ אִינְגִּים פְּאָרִיזָעָר בְּגַיְיָנוֹ 589, זָעָם 8/157). דָעָר קָאָטָאָלָאָג וּוּבִּיזָּטָ נִישָׁט אָן קִיְּין דָאָטָע אָוָן בְּרָעְנָגָט בְּלוֹיז אָן צִיְּ אַפְּשָׁאָז: דָעָר זַעַמְּטָעָר הַוְּנְדָעָטָעָר יָאָרָן. טָאָר מִין נִישָׁט פְּאָרְגָּעָסָן, אָז אַפְּחָבָר פָּרָן אַקְאָטָאָלָאָג אִיז אַפְּמָמָה אָפְּנָאָסָן פָּרָן אַיְיָ, נָאָר קִיְּין פְּאָלָעָגָרָאָפָּ אִיז עָר נִישָׁט. אָזִיב עָר הָאָט אַסְּרָ צָו שְׁבָן מִיטָּ פַּתְּבֵּן, עָזָעָן עָר וּוּזָעָן מְעָר וּוּבִּינְקָעָר גִּיבּוֹטָן עַיִּנִים עַיִּנִין פַּתְּבֵּן זִיךְ זִיךְ אָפָּ אִים קָעָן מִין נִישָׁט. וּוּאָג זָאָל עָר נָעָמִין צִיְּטָ אָפָּ פְּאָלָעָגָרָאָפָּיָעָ ? עָר הָאָט גִּיבּוֹג אָרְבָּיִט מִיטָּן פָּוֹכוֹן.

הָאָב אִיךְ גִּידְאָרְפָּט דָאָטִירָן דָאָס פַּתְּבֵּ. דָעָר נָאָטְיִרְלָעָכָר טָעַטָּאָד אִיז צָו צָו גְּלִיכְבָּן דִּי פְּאָרִים פָּרָן אַיְטָלָעָן אָוָת מִיטָּ דָעָר פְּאָרִים אִין דָאָטְיִרְטָעָ פַּתְּבֵּן-יִידָּן. בְּהִי צָו זָעָן צָו וּוּפְלָכָעָר צִיְּאָטָ אַפְּאָרִים אִיז נָאָגָט. כְּהָאָב דָעַמְלָט סְוִין גִּיהָאָט אַהֲפָשָׁן דָאָטְיִרְטָן מָאָטְרִיאָל פְּאָטָאָסָטָן אָוָן אַלְפְּ-בָּבִּיתָן, וּוּאָס אִיךְ הָאָב אַלְיִינְ אֲגִיצִיְּבָנָט פָּרָן פַּתְּבֵּן-יִידָּן גְּגָא אָוָן פָּרָן פְּאָטָאָסָטָן. כִּיְהָאָב מְקַצְּרָ גִּיוֹזָעָן אָוָן אָוִים גִּפְּאָרָסָט בְּלוֹיז עַטְלָעָכָעָ בְּאָרְאָקְטָעָרִיסְטִיטָעָ אָוֹתִיּוֹת (זַעַ בִּילְד 1, אַזְּיִיטָ פָּוֹנִים בְּגַיְיָ, אָוָן בִּילְד 2, אַסְּקִיצָע, וּוּאָס אִיךְ הָאָב גִּיצִיְּבָנָט פָּרָן דִּי אָוֹתִיּוֹת).

בַּיִּ אַיְטָלָעָכָר פְּאָרִים הָאָב אִיךְ פְּאָרְשָׁרְבָּיָן דָאָס יָאָר, וּוּעָן זִי בְּאוּווּזָעָט זִיךְ דָאָס עַרְשָׁטָעָ מְאָלָר אָוָן דָאָס יָאָר, וּוּעָן זִי זַעַט זִיךְ דָאָס עַטְלָעָכָעָ מְאָלָר, וּוּאָרָן דִּי אָוֹתִיּוֹת בִּינִיס זִיךְ נִישָׁט מִיטָּן זַעֲלָבָן גִּנְכָּקִיט, אַיְטָלָעָכָס גִּיְתָּ מִיטָּן זִיךְ אַיִּיגִינִים גָּאנְגָּ. דָעְרְיָבָעָר הָאָט אַיְטָלָעָכָעָ פְּאָרִים אִיר בָּאָזְוָנְדָעָר צִיְּטָ אָוָן דִּי דָאָזְיִקָּעָ פְּקָפְּוֹת זָעֲנִין גָּאנְצָ פְּאָרְשִׁידָן לוּסָ זִיְיעָר לְעָנָג. אִיז דָעָר שְׁיכָל

ט'יב, אֵז דאָס פֿאַי אִיז גִּישְׁרִיבָן גִּיווֹאוֹרֶן אֵין דער צִיְּצָה צוֹוִישָׁן דִּים שְׁפָעַטְסָן יָאָר ווּעָן אֵ פְּאָרִים אִיז "גִּיבּוֹירָן" גִּיווֹאוֹרֶן, אָוָן צוֹוִישָׁן דִּים פְּרָגְּגָאִיקְּסָטָן יָאָר ווּעָן אֵ פְּאָרִים אִיז "אָפּ גִּשְׁטָאָרֶבָן", ווּינְדָל דָאָס אִיז דִּי צִיְּצָה, דִּי אַלְעָן בְּאֶזְוּנְדָעָרָעָת תְּקוּפָות הָאָבָן בְּשׂוֹתָפָות. אִיבָּים פְּאָרְנִיזָעָרָז עֲזָבָן דָאָס דִּי }

יאָרָן 2 1532 בֵּין 1596, בֵּין דִּי אָוֹתִיות פֿ אָוָן עַ. דָאָס אִיז אֵ צִיְּצָה פְּרוֹן 64 יָאָר, דָאָס הַיִּיסְטָן אָן עָרֵךְ פְּרוֹן צוֹוִיִּי דָוָרוֹת. סְדוּרִילָט זִיךְרָן, דִּי דְאָטָע זָאל זִיכְרָן אֵ בִּיסְלָ פִּינְקְטָלְעָכָר, בְּלוֹיז אִין דָוָר. מַעֲגָן מִיר מַאֲכָן אֵ חַשְׁבָּוֹן פְּרוֹן מַעֲגָלָעָכָר- קִיְּשָׁ אָוָן מַשְׁעָר זִיכְרָן, אֵז דִּי צִיְּצָה ווּאָס מִיר זְבָּכָן אִיז עַרְגִּיז אִין דער מִיט צוֹוִישָׁן יַעֲכָע צוֹוִיִּי יָאָרָן, אִיבָּים דָוָר 1548 בֵּין 1580. מַעֲגָן מִיר זִיךְרָן רִיכְטָן, אֵז אָוְבְּדָזָעָר שְׁפָעָות ווּעָט נִישְׁטָן זִיכְרָן צְוּ גְּדוּסִים. לוּיטָן חַשְׁבָּוֹן קָרְוָן מַעֲגָלָעָכָרִישָׁן ווּעָלָן מִיר אַצְּינָד רָעָכִיבָּן, אֵז דָאָס פֿאַי אִיז גִּישְׁרִיבָן גִּיווֹאוֹרֶן אֵין דער מִיט צוֹוִישָׁן דִּי דָאָזִיקָע צוֹוִיִּי יָאָרָן, אֵין 1580. מִיר קָעְנָיָן דָאָס אָן רַבְּפָן דִּי פְּאָלָעָגְרָאָפְּיִישָׁן דְאָטָע. מִיט אָבְּדָעָרָעָוּ וּוּעָרְטָעָר: דער סַוְּפָר הָאָט גִּישְׁרִיבָן דָאָס פְּאָרְנִיזָעָרָז פֿאַי נָוָן 589 אִיבָּים לְעַצְּמָן פְּעַרְטָל פְּוֹנָגִים זַעֲכָצִים הַוּנְדָעָרְטָעָר יָאָרָן אָדָעָר גְּאַנְצָ בְּאָנָט דָעָרְפָּוָן.

מִיט אֵ סְרָד יָאָרָן שְׁפָעַטָּר בֵּין אִיךְ גִּיווֹאָר גִּיווֹאוֹרֶן, אֵז סְ-אִיז יָאָדָא אֵ דְאָטָע אִיבָּים פֿאַי, אָוָן דָאָס יָאָר דָאָרְטָן אִיז סְלִיְּט/סְלִיְּט 1579. דער חִילּוֹק פְּרוֹן דער אַמְתָּעָר דְאָטָע בֵּין דער פְּאָלָעָגְרָאָפְּיִישָׁר אִיז אָזָס אִין יָאָר.

אֵז מִיר זָעְבָּיָן דְעַרְגָּאָבָּגָּיָן שְׁמַעַט צוּם אַמְתָּן יָאָר מַטָּש, אִיז עַלְ-פִּיְּ-מִיקְרָה, נָאָר אֵז מִיר הָאָבָן גִּיְּפָוָבָּיָן דִּי צִיְּצָה פְּוֹנָגִים דָוָר, ווּעָן דָאָס פֿאַי אִיז גִּישְׁרִיבָן גִּיווֹאוֹרֶן, דָאָס אִיז שָׂוִין נִישְׁטָן עַלְ-פִּיְּ-מִיקְרָה. אַפְּשָׁר ווּעָט זִיכְרָן גּוֹטָס, אִיךְ זָאל דָאָ בְּרָעְבָּגָּיָן נָאָר אֵ פְּאָרָן מַעְשָׁיוֹת שְׁחָה'.

נָאָר מִיט אֵ הַיְּפָשָׁר צִיְּצָה פְּרִיעָר, אִין יָאָר 1934, הָאָב אִיךְ גִּימְאָכָס אָן עַקְסְפָּעָרִים מַעְנָט מִיט דְאָטְרָן. זִיכְנָדִיק אִין בְּרִיטִישָׁן מַוּזָּעִי, מִיט אָן אַלְסָן אַשְׁפְּגָזִישָׁ פֿאַי (נוֹן 19972), גִּישְׁרִיבָן מִיט מַשִּׁיְּסָט-אָוֹתִיות, הָאָב אִיךְ נִישְׁטָן גִּיווֹאוֹסָט זִיכְרָן דְאָטָע, אָבָעָר גִּיווֹאוֹסָט, אֵז סְ-אִיז פְּעָרָאָן אֵ דְאָטָע. וּוּלְלָא אִיךְ קָעְנָיָן אוֹסָס פְּרָגָאוֹוָן דִּים פְּאָלָעָגְרָאָפְּיִישָׁן מַעְטָאָד. כִּיהְאָב אוֹסָס גִּיְּאָרְבִּיט, אֵז דָאָס פֿאַי אִיז גִּישְׁרִיבָן גִּיווֹאוֹרֶן צוֹוִישָׁן בְּאָנָט פְּרוֹן סֻוּפָּ פְּרוֹן פְּעַרְצִיטָן הַוּנְדָעְטָעָר יָאָרָן אָוָן דִּים עַרְשָׁתָן פְּעַרְטָל-פְּוֹנָגִים זַעֲכָצִים, מִיט דער פְּאָלָעָגְרָאָפְּיִישָׁר דְאָטָע 1410. פְּאָרְטִיקָעָס אָוִיסְ-פְּאָרְשָׁטָס, הָאָב אִיךְ נָאָר גִּיקְוּקָעָס אִין קָאָלָאָפָּאָן: דָאָס יָאָר אִיז 1393 טָאָקָעָ נָאָנָט פְּוֹנָגִים סֻוּפָּ פְּוֹנָגִים פְּעַרְצִיטָן הַוּנְדָעְטָעָר יָאָרָן. דער חִילּוֹק פְּרוֹן דִּי צוֹוִיִּי דְאָטִים אִיז זַיְבִּיצָן יָאָר אֵ הַאֲלָב דָוָר.

שְׁפָעַטָּר אִין זָעְלָבָן יָאָר הָאָב אִיךְ ווּינְדָעָר גִּימְאָכָס אֵזֶא עַקְסְפָּעָרִים מַעְנָט. דָאָס פֿאַי (נוֹן 26919 אִיז גִּישְׁרִיבָן מִיט קוֹרְסָנוֹו אָוֹתִיות. כִּיהְאָב גִּיְּפָוָבָן דִּי פְּאָלָעָ-

גָּרָאָפְּיִישָׁן דְאָטָע 1553. דִּי אַמְתָּע דְּבָר אִיז 1549. (זָעַד דִּי פְּקָצִים ווּעָגָן דִּי צוֹוִיִּי עַקְסְפָּעָרִים מַעְנָט אִין פְּרִיּוֹן בְּאָנָד 2, עַמְ' 343-346.)

דער פְּאָלָעָגְרָאָפְּיִישָׁר מַעְטָאָד אִיז אֵ נָאָטְרָלְעָכָר. נָאָר בְּגִי עַד זָאל הָאָבָן אֵ פְּעוֹלָה,

דָּרְךָ מִן הַבָּנָן גִּינּוֹג מַטְרִיאָל, דָּאָרְךָ וּוּיְסָן, וּוְיִזְׁוֹי דָּאָס צָו בִּיצָּן, אָוֹן
דִּי אָוִיגָּן (אוֹיב מַעֲגָלָעָךְ, אוֹיךְ דִּי האָנט) זָאל זִיְּין גִּיוֹוָאָרוּינָט מִיט "פָּאָרִים".
אָגְדוֹיִסְעָר שָׂאָד, אָז עַם אִיז הַבִּיכָּת בִּישְׁטָאָק יִיְנָעָר, וּוֹאָס זָאל אָרְבִּיטָן אָף דָעַר
פָּאַלְעָאָגָּר אַפְּיָע פָּוּן אָוּבְּדָזָעָר אַלְפָּגָן, אָפְּ אַלְעָ צְוּוִיְגָּן, אָפְּ אַלְעָ דְּרִיְיָ טְוִיזָּנָט
יָאָר. מִינְּ אָרְבִּיט אִיז דָאָר נָאָר גִּיוֹוָעָן אָן אָן-הַיְּיָב.

୨୮୯୬

1421 - 1608

୩୩୩୩

1421

ମମ

1499 -

ମମ

ଟଟ

1428 - 1596

ତତତ

1344 - 1674

ତତତ

1515 -

ତତ

ରାତିକୁ

1532 - 1662

ଫିରିପିଲିଗି

1551 - 1698

୧୧୧୧୧୧୧୧୧

1421 - 1700